

PROVERTO

Educational Publishers • Opvoedkundige Uitgewers

2021

Guiding the leaders of tomorrow

www.proverto.co.za

EKONOMIE

GRAAD 11

HOËRSKOOLOLIMPIADE VOORBEREIDINGS STUDIEGIDS

2020 VRAESTELLE en Memorandums
100 % KABV Kurrikulum-en Assesseringsbeleidsverklaring

RONDE

1 & 2

Adverteerders en Borge

NELSON MANDELA
UNIVERSITY

higher education
& training
Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Volg ons op Facebook vir
Olimpiade inligting
www.facebook.com/Proverto

WE PROMISE YOU A WORLD-CLASS* EDUCATION

- Postgraduate
- Degrees
- Diplomas
- Higher Certificates
- Occupational Courses
- Short Learning Programmes

boston.co.za

APPLY NOW

*Accredited by the **British Accreditation Council**.

*Accreditation Council for Business Schools
& Programs, **United States of America**.†

**Serious about Education.
Serious about You.**

PAYMENT PLANS. TEXTBOOKS INCLUDED. | National Call Centre 0861 BOSTON | 46 Support Centres Nationwide

Boston City Campus (Pty) Ltd Reg. No.1996/013220/07 is registered with the Department of Higher Education and Training as a private higher education institution under the Higher Education Act, 1997 (Act No.101 of 1997). Registration Certificate No. 2003/HE07/002.

†Candidate for Accreditation of specific programs.

NASIONALE HOËRSKOOI OLIMPIADE

2021

Beste Olimpiade leerder,

Dankie vir jou inskrywing vanjaar in the Proverto Hoërskool Olimpiade.

Proverto Opvoedkundige Uitgewers het hierdie studiegids ontwerp om jou te help met voorbereiding vir die Nasionale Olimpiade.

Die gids bestaan uit vorige vraestelle, ronde een en ronde twee, 2020.

Studie wenk:

Druk die Rooi Antwoordblad uit of gebruik pen en papier om al die vrae te antwoord byvoorbeeld Afdeling A, Vraag 1. A (antwoord A)

'n Memorandum is ingesluit na elke vraestel.

Ons hoop die gids sal jou help met voorbereiding vir die eksamens vanjaar. Die vraestelle in 100 % in lyn met die nuutste Kurrikulum.

Proverto het aanlyn, inter - aktiewe selftoets vraestelle geskep (vorige vraestelle) sodat jy meer bekend kan wees met die olimpiade vraestelle.

Besoek die webblad by: www.proverto.co.za vir meer inligting asook ou vraestelle.

Indien jy enige navrae het stuur n epos na: school@proverto.co.za

Sterkte met jou studies en voorbereiding vir die Olimpiade!

Beste wense,

Die Organiseerder,

NELSON MANDELA UNIVERSITY

Change the World by applying for a qualification in one of the following study field:

Accounting • Advertising • Afrikaans • Agricultural Management • Analytical Chemistry • Anthropology • Applied Design • Applied Mathematics • Architectural Technology • Architecture • Art • Auditing • Biochemistry • Biokinetics • Botany • Broadcasting • Building • Business Management • Business Studies • Ceramic Design • Chemistry • Criminal Justice • Civil Engineering • Clinical Psychology • Computer Science • Communication Networks (IT) • Conservation Biology • Construction Economics • Construction Management • Construction Studies • Counselling Psychology • Chemical Process Technology • Development Studies • Dietetics • Economics • Ecology • Education • Electrical Engineering • English • Environmental Health • Environmental Management • Emergency Medical Care (Paramedic) • Fashion • Financial Accounting • Financial Planning • Fine Art • Foundation Phase Teaching • Forestry • French • FET Teaching • Game Ranch Management • Geography • Geology • Graphic Design • History • Hospitality Management • Human Movement Science • Human Resource Management • Human Settlement Development • Industrial Psychology • Industrial Engineering • Information Systems • Information Technology • Inorganic Chemistry • Interior Design • Internal Auditing • Inventory Management • Intermediate Phase Teaching • isiXhosa • Journalism • Language & Literature • Law • Logistics • Management • Marine Biology • Marine Engineering • Marketing • Mathematics • Mechanical Engineering • Mechatronics • Media, Communication & Culture • Microbiology • Music • Music Education • Medical Laboratory Science • Medicine & Surgery • Nature Conservation • Nursing • Operations Management • Painting • Pharmacy • Philosophy • Physiology • Photography • Physics • Political Studies • Polymer Technology • Psychology • Public Administration • Public Management • Public Relations Management • Quality Management • Quantity Surveying • Radiography (Diagnostic) • Restoration Ecology • Renewable Energy • Sculpture • Senior Phase Teaching • Social Work • Sociology • Software Development • Sport Management • Sport Science • Statistics • Support Services (IT) • Taxation • Textile Design & Technology • Tourism • Transport Economics • User Support Services (IT) • Veldfire Management • Visual Arts • Wood Technology • Youth Work • Zoology

Change the World

T 041 504 1111

E info@mandela.ac.za

myfuture.mandela.ac.za

PROVERTO

Educational Publishers • Opvoedkundige Uitgewers

Proverto Nasionale Olimpiade 2020

Graad 11 - Ronde 1

Instruksies aan kandidate:

1. Maak seker jy het die regte vraestel vir jou graad ontvang.
2. Die vraestel bestaan uit 3 afdelings met 30 veelvoudige keusevrae elk:
Afdeling A – Rekeningkunde; Afdeling B – Besigheidstudie; en
Afdeling C – Ekonomie. *(Jy kan 1, 2 of al 3 afdelings beantwoord)*
3. Die antwoordblad het 3 afdelings. Beantwoord die afdeling in die spasie wat gegee word per vak. Voorbeeld: Indien jy die Rekeningkunde afdeling antwoord moet jy die antwoorde merk in die "Accounting" blok.
Elke afdeling sal apart gemerk word.
4. Elke vraag het 4 moontlike antwoorde (A, B, C, of D). Slegs een is korrek.

For more information sms "Name, Surname and Olympiad" to 41721

Produksiefaktore

1. Die basiese produksiefaktore is:

A geld, kwasi-geld, rente en inflasie. C waarde, nut, skaarsheid en ruilhandel.	B grond, arbeid, kapitaal en ondernemerskap. D inkomste, koste, wins en nut.
--	---

2. Steenkool wat vir energie gebruik word, kan die beste beskryf word as 'n _____ hulpbron.

A hernubare	B volhoubare	C nie-hernubare	D verbruikte
--------------------	---------------------	------------------------	---------------------

3. Die geld wat betaal word vir die gebruik van 'n hotelkamer gedurende vakansies word gesien as ...

A wins.	B lone.	C huur.	D rente.
----------------	----------------	----------------	-----------------

4. Entrepreneurs word beskou as 'n produksiefaktor omdat hulle

A die grond besit waarop 'n fabriek of kantoor geleë is, of omdat hulle huur aan grondeienaars betaal. B 'n bron van nuwe idees en innovasies is en nuwe goedere en dienste produseer. C beleggingskapitaal vir ondernemings in staatsbesit voorsien. D goedere en dienste produseer en sodoende 'n loon vir hul pogings verdien.	
--	--

5. Watter een van die volgende dui op 'n afname in die vraagkurwe vir arbeiders?

A Die aantal firmas wat 'n diens lewer, neem af. B Die vraag na die produk neem toe. C Meer van die produk is nodig om in basiese behoeftes te voorsien. D Die prys van die masjinerie wat gebruik word om die goedere te vervaardig neem toe as gevolg van invoerbelasting.	
---	--

6. Die Minister van Arbeid wil vroulike werkers se deelname aan die Suid-Afrikaanse arbeidsmag verhoog. Watter van die volgende aksies sal die beste tot hierdie doel lei?

A Die verpligte ouderdom vir die bywoning van die skool word verhoog tot 20 jaar. B Werk wat voorheen slegs vir mans gereserveer is, is nou beskikbaar vir vroulike werkers. C Vroulike werkers kry 12 maande kraamverlof. D Die toename in die vervaardigde goedere is groter as die toename in die lewering van grondstowwe.	
---	--

7. Kapitaalsvorming verwys na:

A die bruto kapitale groei gedurende 'n rekeningkundige periode vir 'n spesifieke land. B toevoegings van goedere soos toerusting, gereedskap, vervoerbates en elektrisiteit. C 'n vermindering in die vervanging van ou en verouderde vervaardigingstoerusting. D 'n afname in die toevoegings tot vaste bates en netto veranderinge in voorraad.	
---	--

8. Watter EEN van die volgende faktore is NIE WAAR ten opsigte van die bemagtiging van vroulike werkers in die ekonomie nie?

A Vroulike werkers word wetlik beperk om dieselfde keuse van werk as mans te hê. B Vroulike werkers is meer geneig om werkloos te wees as mans. C Vroulike werkers word minder betaal as mans. D Vroulike werkers word onderverteenwoordig in informele en kwesbare werk.	
--	--

BE CLEAR ABOUT YOUR FUTURE

C

Choose

your subjects
wisely in Grade 9

L

Learn

well in Grade 10

E

Earn

the good marks
you need to go
to university
in Grade 12

A

Apply

early with
those marks
in Grade 12

R

Register

to study
at UJ if you
are accepted

A leader on our continent. **UJ. Fourth in South Africa.**

Fifth in Africa: Quacquarelli Symonds (QS) World University Rankings.

For more information, visit future.uj.mobi

**The Future
Reimagined**

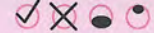
INSTRUCTIONS

- Use an HB pencil only
- Colour a circle completely
- Erase any faulty marks completely
- Do not make any stray marks on this form
- Do not fold, tear or damage this form

CORRECT MARK

INCORRECT MARKS

SURNAME

FIRST NAME INITIALS

SCHOOL NAME

TODAY'S DATE								
DAY			MONTH			YEAR		
0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9

SCHOOL CODE		
0	0	0
1	1	1
2	2	2
3	3	3
4	4	4
5	5	5
6	6	6
7	7	7
8	8	8
9	9	9

DATE OF BIRTH								
DAY			MONTH			YEAR		
0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9

CELLPHONE NUMBER											
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9

RACE	
Asian	☐
Black	☐
Coloured	☐
Indian	☐
White	☐
Other	☐

GRADE	
Grade 10	☐
Grade 11	☐
Grade 12	☐

GENDER	
Female	☐
Male	☐

EMAIL

Select the subject/s that you are answering (Mark all that apply)	Accounting ☐	Business Studies ☐	Economics ☐
--	----------------------------------	--	---------------------------------

ACCOUNTING

1 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	6 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	11 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	16 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	21 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	26 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
2 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	7 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	12 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	17 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	22 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	27 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
3 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	8 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	13 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	18 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	23 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	28 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
4 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	9 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	14 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	19 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	24 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	29 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
5 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	10 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	15 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	20 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	25 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	30 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E

BUSINESS STUDIES

1 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	6 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	11 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	16 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	21 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	26 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
2 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	7 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	12 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	17 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	22 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	27 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
3 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	8 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	13 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	18 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	23 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	28 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
4 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	9 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	14 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	19 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	24 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	29 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
5 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	10 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	15 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	20 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	25 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	30 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E

ECONOMICS

1 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	6 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	11 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	16 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	21 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	26 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
2 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	7 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	12 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	17 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	22 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	27 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
3 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	8 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	13 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	18 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	23 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	28 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
4 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	9 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	14 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	19 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	24 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	29 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E
5 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	10 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	15 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	20 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	25 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E	30 ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ E

WHEN YOU
DARE TO BE
DIFFERENT,
YOUR
FUTURE
CAN BE
ANYTHING...

BRILLIANT
INNOVATIVE
creative
ADAPTIVE
VISIONARY
BRIGHT

CREATE, INNOVATE, BE A VISIONARY,
APPLY YOUR **BRILLIANT** MIND, **ADAPT**
TO AN EVER-CHANGING WORLD AND
IGNITE YOUR **BRIGHT** FUTURE AT DUT.

- ▲ FACULTY OF ACCOUNTING & INFORMATICS
- ▲ FACULTY OF APPLIED SCIENCES
- ▲ FACULTY OF ARTS & DESIGN
- ▲ FACULTY OF ENGINEERING & THE BUILT ENVIRONMENT
- ▲ FACULTY OF HEALTH SCIENCES
- ▲ FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCES

WhatsApp DUT Student Admissions

083 445 1282 | 083 446 0459 | 083 454 1495

083 454 3477 | 083 451 6751 | 083 441 3766

Email: info@dut.ac.za. Tel: 031 373 5005

Visit www.dut.ac.za to find out more.

At **Durban University of Technology**, opportunity is limitless, with six faculties to choose from and a highly qualified academic team, your future can be anything you want it to be.

@DUT, YOU CAN **CREATE THE FUTURE** YOU WANT!

APPLY TODAY ON **WWW.CAO.AC.ZA** AND
FOLLOW THE STEPS BELOW.

- 1 VISIT WWW.CAO.AC.ZA
- 2 CLICK ON APPLY
- 3 YOU CAN SELECT UP TO 6 CHOICES
- 4 SUBMIT YOUR APPLICATION
- 5 CHECK YOUR APPLICATION CONFIRMATION
- 6 TRACK YOUR APPLICATION ON WWW.CAO.AC.ZA

ENVISION2030 transparency • honesty • integrity • respect • accountability
fairness • professionalism • commitment • compassion • excellence

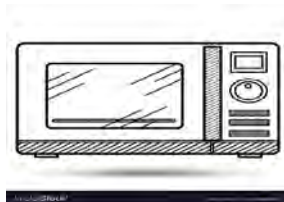
DURBAN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
INYUVESI YASETHEKWINI YEZOBUCHWEPHESHE

Die verbruik van ekonomiese goedere en dienste

9. Watter een van die volgende is 'n voorbeeld van semi-duursame verbruikersgoedere?

A

B

C

D

10. Bruto vaste kapitaalvorming sluit watter een van die volgende uit?

- A Waardeverlies van kapitaalgoedere weens slytasie en veroudering.
- B Besteding aan grondverbeterings.
- C Die konstruksie van paaie en spoorweë.
- D Kommersiële en industriële geboue.

11. Huishoudings se finale verbruiksbesteding teen konstante pryse dui op die besteding deur huishoudings aan finale goedere en dienste teen

- A huidige volumes vermenigvuldig met basispryse.
- B konstante volumes vermenigvuldig met basispryse.
- C huidige volumes vermenigvuldig met huidige pryse.
- D konstante volumes vermenigvuldig met huidige pryse.

12. Om die Netto Nasionale Produk te herlei na die Bruto Nasionale Produk moet jy ...

- A waardevermindering bytel.
- B indirekte belasting aftrek.
- C subsidies bytel.
- D inflasie aftrek.

13. 'n Hoër BBP per capita beteken miskien nie dat die lewensgehalte regtig verbeter het nie, omdat

- A dit welvaart meet, nie inkomste nie.
- B dit die gemiddelde BBP meet.
- C dit nie die kwaliteit van die produkte wat geproduseer word meet nie.
- D dit slegs elke paar jaar gemeet word.

14. Die ekonomiese indeling van die finale verbruik deur die owerheid, onderskei tussen huidige en kapitale komponente. Watter een van die volgende is 'n kapitale komponent?

- A Uitgawes aan vaste kapitaalbates
- B Verbruik van vaste kapitaal
- C Waardevermindering
- D Verbruik van ontasbare bates

15. Die uitgawes deur die regering aan onderwys sal geklassifiseer word as ...

- A algemene openbare dienste.
- B beskermingsdienste.
- C maatskaplike dienste.
- D ekonomiese dienste.

16. Om die bruto binnelandse uitgawes vanaf die bruto binnelandse produk te bereken, moet jy die volgende doen?

- A Trek die uitvoer van goedere en dienste af, en voeg die invoer van goedere en dienste by.
- B Voeg die uitvoer van goedere en dienste by, en trek die invoer van goedere en dienste af.
- C Voeg die uitvoer van goedere en dienste by, en voeg die invoer van goedere en dienste by.
- D Trek die uitvoer van goedere en dienste af, en trek die invoer van goedere en dienste af.

17. Die nasionale inkomesyfers teen nominale pryse is 'n aanduiding van
- A die bedrag wat die verbruiker teen die basisjaarpryse van die produsent sal ontvang.
 - B die koste van produksiefaktore bereken om dit vir inflasie aan te pas.
 - C die bedrag wat die verbruiker vir die produk teen huidige pryse sal betaal.
 - D die koste van die verkoop van goedere en dienste op die mark, insluitend belasting op toegevoegde waarde.
18. Watter een van die volgende is korrek?
- A As $BBP > BBB$, dan $X < M$
 - B As $BBP < BBB$, dan is $X < M$
 - C As $BBB = BBP$, dan is $M > X$
 - D As $BBB > BBP$, dan is $M = X$
19. Die volgende grafiek toon die relatiewe bydrae tot die BBP vir twee jaar, 2000 en 2016.

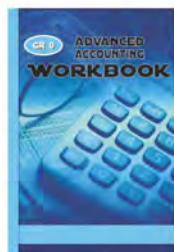

In watter sektor het SA die grootste afname in die relatiewe bydrae tot die BBP ervaar?

- A Landbou
- B Bosbou
- C Steenkool
- D Goud

Ekonomiese stelsels

20. As die markkragte van vraag en aanbod 'n integrale rol speel in die manier waarop gemeenskappe of regerings die beskikbare hulpbronne, dienste en goedere oor 'n geografiese streek of land organiseer en versprei, kan die ekonomiese stelsel van die land die beste beskryf word as 'n ...
- A vryemark ekonomie.
 - B tradisionele ekonomie.
 - C gemengde ekonomie.
 - D sosialistiese ekonomie.
21. Watter een van die volgende kan gesien word as 'n nadeel van die vryemarkeconomie?
- A Daar is 'n aansporing vir voortdurende innovasie, aangesien ondernemings meeding om beter produkte vir verbruikers te lewer.
 - B Hierdie kompetisie om hulpbronne lei tot die doeltreffendste gebruik van die produksiefaktore, aangesien ondernemings baie mededingend is.
 - C Verbruikers betaal die hoogste prys wat hulle wil, en ondernemings produseer slegs winsgewende goedere en dienste.
 - D Die gebrek aan fokus op maatskaplike voordele lei tot hoër ongelikheid in inkomste.
22. Die grootste probleem wat die Suid-Afrikaanse ekonomie ervaar met betrekking tot die ekonomiese stelsel wat ons het, is waarskynlik:
- A Die feit dat die regering kan ingryp om markmislukkings reg te stel.
 - B Alhoewel belastingbeleide gebruik kan word om inkomste te herverdeel en ongelikheid te verminder, is dit nie altyd baie suksesvol nie.
 - C Staatsbeheerde nywerhede word dikwels deur die regering gesubsidieer en hoop 'n groot skuld las op omdat dit nie mededingend is nie.
 - D Die feit dat die regering bepaal wat die belastingkoers is.

INPERKING - GEEN PROBLEEM!!
 Rekeningkunde lesse by jou huis op jou rekenaar.
ALLE TEORIE, VOORBEELDE, OEFENINGE
WORD IN DETAIL VERDUIDELIK

Rekeningkunde lesse
op USB met werkboek -
Graad 8 tot 12

Geen rede om jou
 huis te verlaat nie!!!
 No reason to leave
 your home!!!

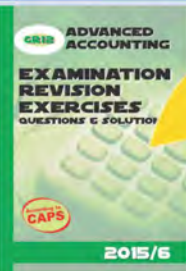
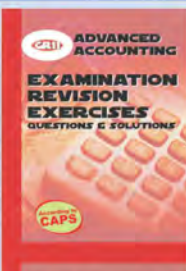
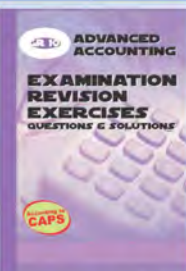
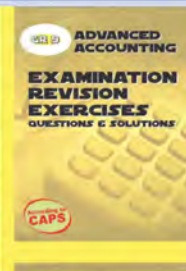
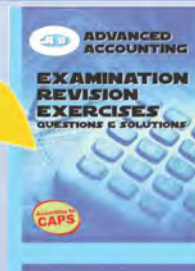

Gevorderde Rekeningkunde werkboeke
 Lesse op USB stokkie
 Eksamenhersienningsboeke
Wiskunde oefeninge Gr 11 & 12
 op 'n USB stokkie
 Advanced Accounting workbooks
 Lessons on a USB stick
 Examination revision books
Mathematics exercises Gr 11 & 12
 on USB stick

Accounting lessons on
USB stick with workbook -
Gr 8 to 12

LOCKDOWN - NO PROBLEM!!
 Accounting lessons at home on your PC
ALL THEORY, SAMPLES, AND EXERCISES
EXPLAINED IN DETAIL.

carl@lucem.co.za 083 235 48148

www.lucem.co.za

higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Tshwane South
TVET College

"achieve the future"

Courses offered at Tshwane South TVET College are:

NATIONAL CERTIFICATE VOCATIONAL - NC (V)

***L2 – L4**

- Information Technology & Computer Science
- Hospitality
- Tourism
- Civil Engineering & Building Construction
- Electrical Infrastructure Construction
- Engineering & Related Design
- Office Administration
- Finance Economics & Accounting

Pre-learning Programme

- PLP – Pre Learning Programme

REPORT 191: GENERAL STUDIES

***N4 – N6**

- First Introductory N4 - Business Studies (compulsory)
- Management Assistant
- Financial Management

REPORT 191: NATURAL SCIENCE (ENGINEERING STUDIES)

***N1 – N6**

- Electrical, Mechanical & Civil Engineering

SKILLS PROGRAMMES, LEGACY TRADES & SHORT COURSES

- Fibre-processing and Manufacturing (formerly known as clothing production)
- Process Instrumentation, Electronics
- Civil
- Cosmetology
- Mechanical
- Automotive
- Electrical

GANDHI MANDELA CENTRE OF SPECIALIZATION FOR ARTISAN SKILLS (Pretoria West Campus)

Centre of specialization courses at Pretoria West Campus are:

- Electrician
- Boilermaking
- Mechanical Fitter
- Millwright

CENTRE OF SPECIALIZATION COURSE AT CENTURION CAMPUS IS:

- Fitting and Turning

LEARNERSHIPS

- As determined by funders

For more info visit our website:
www.tsc.edu.za

CONTACT DETAILS

General enquiries: 012 401 5000

Email: info@tsc.edu.za

Follow us on social pages

Facebook: Tshwane South TVET College

Instagram: @tsc_vet

Twitter: @tsc_tvset

Youtube: Tshwane South TVET College

PROVERTO
Educational Publishers • Opvoedkundige Uitgewers

SAICA
THE SOUTH AFRICAN INSTITUTE
OF CHARTERED ACCOUNTANTS
develop. influence. lead.

Subject Content Sponsor
2020 Caps Aligned

Proverto Nasionale Olimpiade 2020

GRAAD 11

RONDE TWEE

Instruksies aan kandidate:

1. Maak seker jy het die regte vraestel vir jou graad ontvang.
2. Die vraestel bestaan uit 3 afdelings met 30 veelvoudige keusevrae elk:
Afdeling A – Rekeningkunde; Afdeling B – Besigheidstudie; en
Afdeling C – Ekonomie. (Jy kan 1, 2 of al 3 afdelings beantwoord)
3. Die antwoordblad het 3 afdelings. Beantwoord die afdeling in die spasie wat gegee word per vak. Voorbeeld: Indien jy die Rekeningkunde afdeling antwoord moet jy die antwoorde merk in die "Accounting" blok. Elke afdeling sal apart gemerk word.
4. Elke vraag het 4 moontlike antwoorde (A, B, C, of D). Slegs een is korrek.

Olympiad Gold Sponsor

For more information
SMS "Name, Surname and Olympiad" to 41721

PROVERTO EMS OLYMPIAD 2020 – GRAAD 11

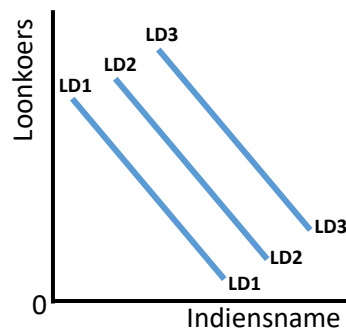
Economie

RONDE 2

Produkiefaktore

1. Hoër produktiwiteit hou verskeie voordele in. Watter een van die volgende is NIE 'n voordeel van hoër produktiwiteit NIE?
 - A Laer eenheidskoste
 - B Laer lone
 - C Toename in ekonomiese groei
 - D Hoër winste
2. Watter een van die volgende is nie 'n vorm van diskriminasie in die arbeidsmark nie?
 - A Vroue word minder betaal as mans, alhoewel hulle vergelykbare vlakke van opvoeding, ervaring en kundigheid het.
 - B Een groep werkers word minder betaal as 'n ander vir dieselfde produksie.
 - C Lone in Kaapstad is laer as die lone in Johannesburg.
 - D Loonvlakke word bepaal deur kwalifikasies en ervaringsvlakke.

Bestudeer die volgende grafiek wat verskuiwings in die arbeidsvraagkromme uitbeeld en beantwoord vrae 3 en 4.

3. As die loonkoers styg:
 - A sal daar 'n beweging van LD1 na LD2 wees.
 - B sal daar 'n beweging van LD3 na LD2 wees.
 - C sal daar 'n beweging op LD2 wees.
 - D dis onmoontlik om te sê, aangesien die aanbodkromme vir arbeid weggelaat is.
4. Watter een van die volgende sal lei tot 'n inwaartse verskuiwing van die vraagkurwe?
 - A 'n Toename in verbruikersvraag.
 - B 'n Afname in die prys van die goedere wat arbeid verdien.
 - C 'n Afname in die prys van arbeid.
 - D 'n Verlaging in arbeidskoste as gevolg van 'n subsidie.

Analisering van die gebruik van ekonomiese goedere en dienste

5. Besteding deur huishoudings aan goedere en dienste, met die uitsondering van aankoop van nuwe behuising, staan bekend as:
- A verbruik.
 - B belegging.
 - C handel.
 - D Netto surplus.
6. Die BBP deflator:
- A is identies aan die bruto binnelandse produk van Suid-Afrika.
 - B is 'n maatstaf van die prysvlak bereken as die verhouding van nominale BBP tot reële BBP vermenigvuldig met 100.
 - C is die besteding aan kapitaaltoerusting, voorraad en strukture, insluitend huishoudelike aankope van nuwe behuising.
 - D is gelyk aan die invoer van 'n land oor die uitvoer van 'n land vermenigvuldig met 100.
7. Die volgende inligting is uit die nasionale rekeninge van land C verkry:

	Rm
Vergoeding van werknemers	1 867 851
Netto bedryfsurplus	1 067 334
Verbuik van vaste kapitaal	553 222
Belasting op produksie	81 531
Subsidies op produksie	9 380
Belasting op produkte	444 871
Subsidies op produkte	14 476

Uit die gegewe syfers kan die volgende in Rm bereken word:

	Bruto toegevoegde waarde teen faktorkoste	Bruto toegevoegde waarde teen basiese pryse	BBP teen markpryse
A	3 488 407	3 416 256	2 985 861
B	2 463 494	3 579 318	4 038 665
C	2 463 494	3 560 558	2 884 509
D	3 488 407	3 560 558	3 990 953

8. Watter een van die volgende definisies is verkeerd?
- A BBP is die markwaarde van alle finale goedere en dienste wat binne 'n bepaalde land geproduseer word.
 - B Die BBP word verdeel in vier komponente van uitgawes: verbruik, belegging, owerheidsaankope en netto uitvoer.
 - C Reële BBP gebruik konstante basisjaarpryse om die ekonomie se produksie van goedere en dienste te waardeer.
 - D BBP sluit die waarde van ontspanning en die waarde van 'n skoon omgewing in.

Suid-Afrika se gemengde ekonomie

9. In 'n markeconomie laat arbeidsverdeling werkers toe om te spesialiseer. Dit beteken dat:
- A mense met identiese vaardighede dit moeilik sal vind om werk te kry, aangesien daar iemand anders is wat dieselfde werk kan doen.
 - B tyd gemors word omdat gespesialiseerde werkers van een taak na 'n ander moet oorgaan.
 - C die vryheid van keuse en die potensiaal van winste die aansporing bied vir kapitaalakkumulasie.
 - D streeks- en internasionale spesialisering voordeel trek uit gelokaliseerde hulpbronne.
10. Land Z het 'n suiwer kapitalisme-ekonomiese stelsel. Om te besluit hoe om die land se beperkte hulpbronne te gebruik om aan die onbeperkte menslike begeertes en behoeftes te voorsien, steun Land Z op:
- A 'n sentrale beplanningskomitee.
 - B vrye handel.
 - C 'n prysstelsel.
 - D volle indiensname.
11. Watter een van die volgende is waar ten opsigte van monopolistiese markte en volmaakte mededinging?

	Monopolistiese markte	Volmaakte mededinging
A	Firmas is prysnemers	Firmas is prysmakers
B	Ondernemings het 'n mate van beheer oor die mark	Ondernemings het totale beheer oor die mark
C	Hindernisse tot toegang word uitgeskakel	Hindernisse tot toegang word uitgeskakel
D	Verbruikers kan die produk koop of nie	Verbruikers kan kies waar hulle die produk wil koop

12. Tydens die Covid-19-epidemie het die regering 'n beperking (*lockdown*) aangekondig oor wat geproduseer kan word en wanneer produksie kan plaasvind. Dit het daartoe gelei dat die Suid-Afrikaanse ekonomie geklassifiseer is as:
- A *laissez-faire* benadering.
 - B mark ekonomie.
 - C gemengde ekonomie.
 - D beplande ekonomie.

Olympiad Gold Sponsor

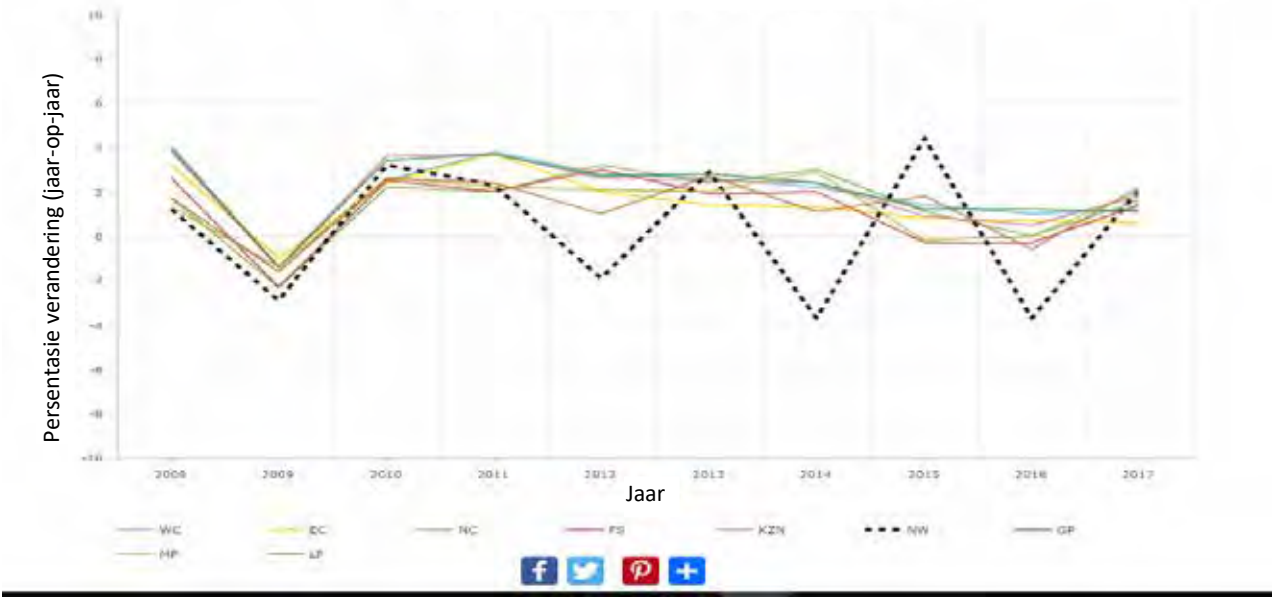
For more information
SMS "Name, Surname and Olympiad" to 41721

Die ekonomiese struktuur van Suid-Afrika

Die onderstaande lyngrafiek toon die jaarlikse BBP-groeikoerse per provinsie sedert 2008. Let daarop dat die groeikoerse gebaseer is op konstante pryse van 2010 soos gepubliseer deur Statistieke Suid-Afrika. Beantwoord vrae 13 tot 16 gebaseer op hierdie inligting.

Bron: <https://www.southafricanmi.com/provincial-gdp-11mar2019.html>

Jaarlikse ekonomiese groeikoerse per provinsie

13. Die grafiek toon dat groeikoerse gebaseer is op konstante pryse in 2010. Watter een van die volgende is nie 'n korrekte verduideliking van wat dit beteken nie?
- A 'n Jaar word gekies as die basisjaar. Vir elke daaropvolgende jaar word die produksie gemeet aan die hand van die prysvlak van die basisjaar.
 - B Enige nominale verandering in uitset word uitgesluit en dit maak 'n vergelyking van die werklike goedere en dienste wat geproduseer word moontlik.
 - C Die huidige jaar se pryse word vermenigvuldig met die hoeveelhede van die basisjaar om die konstante waarde te kry.
 - D Die effek van inflasie is uitgeskakel.
14. Die volgende tabel dui die ekonomiese groei van die provinsies vir die periode 2008 tot 2017 aan:

Provinsie	2008	2017
Gauteng	4.0%	1.1%
Wes-Kaap	3.9%	1.2%
KZN	3.8%	1.8%
Limpopo	1.7%	2.2%
Noordwes	1.2%	2.1%
Mpumalanga	1.3%	2.0%
Oos-Kaap	3.2%	0.6%
Vrystaat	2.6%	1.4%
Noord-Kaap	1.7%	1.6%

Die provinsie met die grootste verandering in ekonomiese groei gedurende die tydperk, is:

- A Oos-Kaap.
- B Wes-Kaap.
- C Mpumalanga.
- D Gauteng.

15. Watter jaar dui op 'n afname in die jaarlikse groeikoers vir ALLE provinsies?

- A 2009
- B 2012
- C 2014
- D 2016

16. Die provinsie met die wisselvalligste ekonomiese groei is die Noordwes Provinsie (aangedui deur die swart streeplyn op die grafiek). Waarom is die ekonomie van Noordwes so wisselvallig?

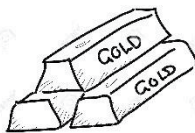
- A Meer vroue is in Noordwes werksaam as in enige ander provinsie.
- B Die ekonomiese sukses van Noordwes is grootliks gebaseer op die platinummyndryf.
- C Die Noordwes-provinsie is die hardste getref deur Covid-19.
- D As gevolg van die afstand vanaf die see, is uitvoere nie moontlik nie.

Dinamika van markte: Pryselastisiteit

17. Watter mate van pryselastisiteit van aanbod soos beskryf deur elk van die volgende is nie korrek nie?

- A In eenheidselastiese aanbod is die verhouding van verandering in die hoeveelheid wat voorsien is gelyk aan die verhouding van prysverandering.
- B Met 'n perfek elastiese aanbodkurwe het die hoeveelheid wat gelewer is, aansienlik gewissel, selfs op dieselfde prysvlak.
- C Met perfek onelastiese aanbod het die hoeveelheid kommoditeite wat gelewer word, onveranderd gebly, selfs al het die prys drasties verander.
- D Met 'n relatief elastiese aanbodkurwe is die verhouding van verandering in hoeveelheid wat aangebied word kleiner as die prysverandering.

18. Watter een van die volgende produkte dui op 'n relatief elastiese aanbodkromme vir huishoudings?

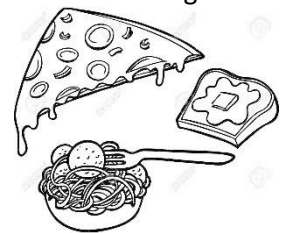
Prent A

Prent B

Prent C

Prent D

- A Prent A
- B Prent B
- C Prent C
- D Prent D

19. Die verkoop van produk Q is 15 000 eenhede. Die inkomste-elasticiteit is +2 en die inkomste neem met 10% toe. Die verkope van produk Q sal toeneem met:
- A +3 000
 - B - 3000
 - C +1 500
 - D - 1 500
20. As daar 'n 10% styging in die prys van tee is en die hoeveelheid koffie gevra neem met 2% toe, is die kruiselasticiteit van die vraag gelyk aan:
- A +0.2
 - B -0.2
 - C +20
 - D -20

Die verhouding tussen markte, koste en omset

21. Watter van die volgende is korrek met betrekking tot komplementêre goedere?
- A As die prys van een produk styg, sal die vraag na beide komplementêre goedere daal.
 - B As die prys van een produk daal, sal die vraag na beide komplementêre goedere daal.
 - C As die prys van een produk styg, sal die aanbod vir daardie goed styg en die aanbod van die komplementêre goed daal.
 - D As die prys van een produk daal, sal die aanbod vir daardie goed styg en die aanbod van die komplementêre goed daal.
22. Goed C en Goed T is substitute. Watter van die volgende is verkeerd?
- A Substitute is die goedere wat in die plek van mekaar gebruik kan word ter bevrediging van 'n spesifieke behoefte.
 - B Die vraag na 'n gegewe kommoditeit wissel direk met die prys van 'n substituuat produk.
 - C As die prys van Goed C styg, sal die vraag na Goed T verhoog.
 - D 'n Afname in die prys van Goed C sal lei tot 'n toename in die vraag na Goed T.
23. Die ondernemings in 'n industrie beleef 'n toename van 20% in die produktiwiteit van arbeid, maar om daar te kom, moes hulle die arbeidskoste met 10% verhoog. Wat sou u verwag sal in die uitsetmark gebeur as gevolg hiervan?
- A Die markaanbod sal toeneem.
 - B Die markaanbod sal afneem.
 - C Die markvraag sal toeneem.
 - D Die markvraag sal afneem.

For more information
SMS "Name, Surname and Olympiad" to 41721

24. Die volgende inligting dui op die totale koste van firma A op kort termyn.

Uitset	Totale koste (R)
100 000	250 000
200 000	450 000
300 000	600 000
400 000	700 000

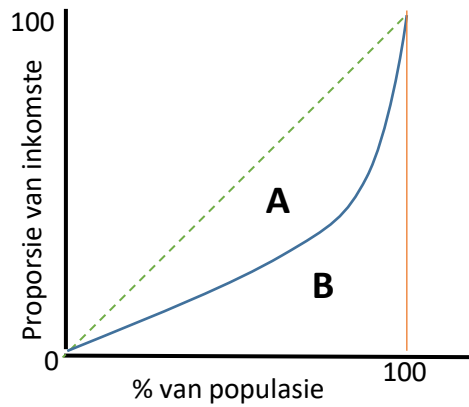
Wat is die marginale koste per item as die produksie toeneem van 200 000 tot 300 000 eenhede?

- A R2.25
 B R2.00
 C R0.67
 D R1.50
25. In watter geval sal beide die ewewigsprys en hoeveelheid styg?
- A As die vraag en aanbod toeneem, maar die toename in vraag is groter as die toename in aanbod.
 B As die vraag en aanbod toeneem, maar die toename in aanbod is groter as die toename in vraag.
 C As die vraag en aanbod daal, maar die afname in vraag is groter as die afname in aanbod.
 D As die vraag en aanbod daal, maar die afname in aanbod is groter as die afname in vraag.

Rykdom, ekonomiese groei en die lewenstandaard

26. Die lewenstandaard in Suid-Afrika word gemeet aan:
- A reële BBP per capita.
 B reële BBP.
 C reële BBP vermenigvuldig met die bevolking.
 D reële BBP plus netto surplus.
27. Watter van die volgende is die beste verduideliking van lewenstandaard?
- A 'n Maatstaf van die totale welvaart van 'n land.
 B Die maatstaf van die netto waarde van 'n land.
 C Die maatstaf van die lewensgehalte en vlak van materiële welvaart in 'n land.
 D 'n Perfekte gelykheidskurwe.
28. Watter twee van die volgende sal waarskynlik geassosieer word met 'n toename in die voorkoms van armoede?
- (i) Die Gini-koëffisiënt daal aansienlik.
 (ii) Die reële inkomste van diegene wat in die top 20% van die inkomste verdien is, daal met 10%.
 (iii) Die aantal huishoudings wat onder 50% van die gemiddelde inkomste verdien, het aansienlik toeneem.
 (iv) Die aantal enkel persone met kinders en enkel pensioenarisse het aansienlik toeneem.
 (v) Die aantal mense wat 'n inkomste onder die inkomste-ondersteuningsvlak verdien, het gedaal.
- A (i) en (ii)
 B (ii) en (iii)
 C (iii) en (iv)
 D (iv) en (v)

29. Die enkele maatstaf van inkomsteverdeling wat die ongelykheid oor die hele inkomsteverspreiding bepaal, staan bekend as die:
- A Mediaan inkomstestatistiek.
 - B Gini-koëffisiënt.
 - C 90/10 aandeelverhouding.
 - D Kumulatiewe desielaaandele.

30. Die Gini-koëffisiënt kan bereken word as:
- A $A/(A+B)$
 - B $B/(A+B)$
 - C A/B
 - D $(A+B)/(B+A)$

TOTALE BLADSYE - 8 - E I N D E

Olympiad Gold Sponsor

**For more information
SMS "Name, Surname and Olympiad" to 41721**

SAICA

THE SOUTH AFRICAN INSTITUTE
OF CHARTERED ACCOUNTANTS

1

THE RIGHT CHOICE

When picking your subjects, make the right career choices. **Take Maths**, and English and study hard to achieve a Level 5 pass (or more) in Grade 12.

2

THE RIGHT UNIVERSITY

Study a BCom undergraduate and postgraduate degree (Certificate in the Theory of Accounting [CTA] or equivalent) from a university accredited by the South African Institute of Chartered Accountants (SAICA).

3

THE RIGHT TRAINING

Enter a 3-year training programme with a SAICA accredited training office to gain real life, on-the-job work experience.

4

THE RIGHT SKILL

Study for and pass the 2 SAICA qualifying exams - the Initial Test of Competence (ITC) and the Assessment of Professional Competence (APC).

5

THE RIGHT CAREER

Leaders never quit! Cas(SA) are leaders in their industries - once you've passed your exams and completed your training programme, register with SAICA to become a CA(SA).

YOUR ROADMAP TO BECOMING A CA(SA)

www.saica.co.za/becomeaCA

MEMORANDUM

RONDE EEN: 30 Vrae

TOPICS		A	B	C	D
FACTORS OF PRODUCTION	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				
	6.				
	7.				
	8.				
THE USES OF ECONOMIC GOODS AND SERVICES	9.				
	10.				
	11.				
	12.				
	13.				
	14.				
	15.				

TOPICS		A	B	C	D
FACTORS OF PRODUCTION	16.				
	17.				
	18.				
	19.				
	20.				
	21.				
	22.				
	23.				
ECONOMIC SYSTEMS	24.				
	25.				
	26.				
	27.				
	28.				
	29.				
	30.				
THE ECONOMIC STRUCTURE OF S.A.	31.				
	32.				
	33.				
	34.				
	35.				
	36.				
	37.				
	38.				

RONDE TWEE: 30 Vrae

TOPICS		A	B	C	D
FACTORS OF PRODUCTION	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				
	6.				
	7.				
	8.				
THE USES OF ECONOMIC GOODS AND SERVICES	9.				
	10.				
	11.				
	12.				
	13.				
	14.				
	15.				

TOPICS		A	B	C	D
FACTORS OF PRODUCTION	16.				
	17.				
	18.				
	19.				
	20.				
	21.				
	22.				
	23.				
ECONOMIC SYSTEMS	24.				
	25.				
	26.				
	27.				
	28.				
	29.				
	30.				
THE ECONOMIC STRUCTURE OF S.A.	31.				
	32.				
	33.				
	34.				
	35.				
	36.				
	37.				
	38.				

DON'T JUST STRIVE FOR EXCELLENCE, BECOME IT.

Be a #YoungDifferenceMaker

AT NEDBANK WE BELIEVE IN USING OUR FINANCIAL EXPERTISE TO DO GOOD BY ASSISTING BRIGHT YOUNG LEADERS TO PURSUE THEIR ACADEMIC DREAMS.

The Nedbank External Bursary Programme aims to fund academically deserving students who do not have the financial means to study fulltime towards a first undergraduate degree or diploma at a South African public university or university of technology.

Bursaries are awarded to address scarce and future skill requirements in the financial sector with specific focus on **Green Economy** skills.

CRITERIA FOR SELECTION:

To be eligible for the Nedbank bursary, you must:

- be a South African citizen;
- have a proven financial need, as determined by your household income;
- have achieved:
 - a minimum academic average of 65% in the year that you are applying for the bursary; and
 - a minimum academic average of 65% for the required subjects aligned with the qualification you plan to study towards at university; and
- not have completed your grade 12 or senior certificate with mathematics literacy; and
- have successfully obtained admission approval to a South African public university or university of technology for the undergraduate qualification you plan to study towards.

THE APPLICATION PROCESS:

We screen bursary applications against our external bursary selection criteria and we award bursaries through the Nedbank Educational Trust, at the sole discretion of the trust.

IF YOU ARE SHORTLISTED, WE WILL ASK YOU TO:

- submit the relevant documents for financial review;
- participate in psychometric and other assessments; and
- attend an interview.

For the complete application process and a list of required documents, please visit our website at

www.nedbank.co.za/bursary.

There you can also find more information on opening dates and apply online.

All candidates will receive **feedback on the status** of their application at the completion of the recruitment and selection process (expected to be completed by the end of 2021).

Contact information

Email: Unlockyourambition@nedbank.co.za

Bursaries are granted at Nedbank's sole discretion.

see money differently

NEDBANK